

magten, og sagde, at det er indlysende for Enhver, at det er en ganske anderledes stor Magt end den dømmende Magt, som Landstinget har, saa skal jeg heller ikke opholde mig derved; thi for Enhver er det indlysende, at Forholdet der netop er omvendt. Jeg tror derfor ikke, at jeg behøver at gaa nærmere ind paa en Udvikling deraf, men jeg skal derimod tillade mig et Par Ytringer overfor det, der fremkom fra de ærede Medlemmer for Præsby Amts 6te Valgkreds (Bojsen) og Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær), naar de sagde, at, hvis dette ikke var Meningen, saa havde man talt for Usandhed under Kampen om Forfatningslovens Forandring; thi — sagde det ærede Medlem fra Præsby Amt — dengang lød det fra alle Valgtribunerne, at der skete ingen Forandring i Folkethingets Stilling, men at det i Virkeligheden endnu skulde være Lyngdepunktet i Forfatningslivet. Jeg kunde nu svare det ærede Medlem derpaa: Dersom der ikke var sket en stor Forandring i 1866, hvor megen Sandhed vilde der da være i den Paaftand, der stadig lød fra hans Benærs Side paa alle Valgtribuner, at den Forandring, der skete, var en Undergravelse af Friheden osv. Men jeg vil sige til ham, saavel som til hvad der blev bemærket af det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) om, at man her i Thinget bestandig skulde have holdt frem, at Folkethinget efter Forfatningsforandringen vilde beholde sin tidligere Myndighed, at Intet er visere, end at Rigsdagens Folkething Myndighed er ikke bleven mindre siden Forfatningsforandringen, men den er netop bleven fyldigere. Det er det, som dengang bestandig blev sagt, og det med Rette, at, hvis Rigsdagens Folkething gennem Forfatningsforandringen fik Indflydelse paa den fulde Lovgivningsmagt og den hele Forvaltning, vilde det faae en væsentlig forøget Indflydelse. Og kan Nogen tvivle derom? Se vi ikke paa det Alertydeligste Resultater deraf i, hvad der nu foreligger for os. Tror man, at der, hvis Folkethinget ikke havde vundet en saadan væsentlig forøget Magtstilling, i dette Dieblit vilde have været Tale om disse Forandringer fra Folkethingets Side om at affætte og indsætte Ministre og endogfaa negte Finantsloven? Men jeg vil sige de Herrer, at det, man ganske vist ikke under Forfatningskampen stillede i Ud sigt fra vor Side eller lovede de Herrer, var det, at Landstinget skulde synke ned til blot at blive Folkethingets Følgesvend, og at Kongen blot skulde være Folkethingets Forvalter eller Skriver, og jeg vil end yvernere sige, at, hvis den Mening vinder Overhaand blandt Folket, at Kongedømmet, Kongemagten blot er Forvalter eller Skriver, saa ere Kongedømmets Dage her i Landet hurtig talte. Thi saa vil, saaledes som dette Folk er, den Tante hurtig trænge sig frem for det: Hvad skulle vi egentlig med saa dyr en Forvalter, saa kostbar en Skriver? Kunne vi ikke nøies med de Andre, og

behøve vi at have som Chef for Skrivelserne noget saa overordentlig Kostbart? Man vil maaske svare mig, at uagtet man i England har set parlamentarisk System, er Kongemagten dog bleven bestaaende gennem lange Tider. Jeg svarer dertil: Ja, mine Herrer, Udviklingen har der været en ganske anden, og vi ere nu en Gang ikke Englændere. Det Traditionelle har for dem en ganske anden Betydning end for os. Hos os sidde Dommerne ikke med store Allongeparykker eller Underhusets Formand paa en Udskjæ; alt dette Overleverede, hvorfor Englænderne have en saa uhyre Respekt, kjende vi ikke i samme Grad hos os. Nei, mine Herrer, lad os sige det lige ud: Hvis de Herrer tænkte deres Tante igjennem, saa vil i Virkeligheden Kampen komme til at dreie sig, om vi skulle have et i Bøsenet republikansk Stkammer-system eller et monarkisk Lokammer-system. Der blev fra flere ærede Taleres Side igaar talt om, at man ikke skulde lade sig skræmme ved de Spøgelser, som bleve opstillede om de Fæer, som denne Kamp medfører. Det ærede Medlem for Præsby Amts 6te Valgkreds (Bojsen) sagde, at, dersom Nogen tænkte paa at bruge ulovlige Midler, saa var det en anden Sag, men det var der Ingen, der tænkte paa. Men, mine Herrer, det er vistnok, at Ingen tænker paa at bruge ulovlige Midler, men de maa ikke daare Dem selv med den Tro, at, naar de saaledes bruge de yderste lovlige Midler, som de kunne, at man da ikke ogsaa fra den anden Side vil bruge de yderste lovlige Midler, og selv om altsaa intet Ulovligt sker, saa vil dog dette Forhold, at man fra begge Sider saaledes driver Forfatningens Bestemmelser ud til det Yderste, ikke kunne unblade i Tidens Løb at skabe en Tilstand, som kan berede vort Fædreland de største Fæer.

Alberti: Inden et Døgn er Folkethinget forhaabentlig opløst. Naar man vedersfares en saa streng Medfart som den, der er bleven de 53 til Del ved de haarde Domme, der ere udtalte fra den modsatte Side, til Exempel idag af den ærede forrige Taler Nimestad (og noget før ham af en æret Raldsfælle af mig (Octavius Hansen), saa er det meget behageligt at vide, at man vender tilbage til sine Bælgere; man vil da undgaa at forbyde sig i alle de Anklagepunkter, som nu fremstilles. Smorgen vende vi formodentlig efter det høitagede Ministeriums Indstilling tilbage til vor politiske Arne, og vi ville da — og jeg anser det for meget heldigt — faae Leilighed til at spørge vore Fuldmagtgivere, om vi virkelig have gjort det, som man siger os, om vi virkelig, saaledes som der udtales idag fra den modsatte Side, forsøge at foretage en Handling, der er grundlovsstridig, og som ingen god Rigsdagmand bør indlade sig paa, om vi hindre gode Love, om vi sætte os utilbørlig op mod Landets bedste Regjering, for ikke at sige den eneste Regjering, som Landet bør have. Det er dette Spørgsmaal, som